

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Son dönemde kurulan SADAT Uluslararası Savunma Danışmanlık inşaat, Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi adlı bir firma, kendine ait <http://adaletisavunanlar.wordpress.com/2012/02/24/uluslararasi-damsmanlik-firmasi-sadat-a-s-kuruldu/> linkinden ulaşılabilen web sayfasında "Yönetim değişikliğine uğrayan İslam ülkelerinin silahlı kuvvetlerinin yeniden organize edilmesinde ihtiyaç duyacakları savunma danışmanlığı, lider seviyesindeki askeri ve güvenlik personelinin eğitimi, askeri ve güvenlik alanlarında gerekli araç, silah ve malzemenin tespit ve tedariki faaliyetlerini" üstleneceğini ilan etmektedir. Aynı web sitesinde şirketin, kuruluş aşamasında Milli Savunma Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlıklarından yapılan önerilerle şekillendirmiş olduğu kuruluş sözleşmesinin onaylanarak 22 Şubat 2012 tarihli Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlandığını ve faaliyetlerine başladığı da kaydedilmektedir.

Daha önceki dönemlerde bu konu ile ilgili verilen soru önergelerine kamuoyunu tatmin edecek nitelikte yanıtlar verilmemiştir. Buna göre;

1. Basında ve SADAT'ın web sitesinde şirketin gerekli yasal izinleri alarak faaliyetlerine başlamış olduğunu belirten ifadeler yer almaktadır. SADAT'a askeri eğitim ve danışmanlık konularıyla faaliyet alanına giren diğer konularda herhangi bir bakanlık veya resmi devlet kurumunca verilmiş bir izin mevcut mudur?
2. Mevcut ise, şirkete bu izinler verilmeden önce Dışişleri Bakanlığı'nın görüşü alınmış mıdır? Alındıysa bu görüş ne yönde olmuştur?
3. Bu şirket veya bundan sonra Türkiye'nin herhangi bir coğrafi bölgesinde kurulacak veya kurulması için müracaatta bulunacak benzerleri tarafından yürütülen ve yürütülecek faaliyetler hangi devlet kurumunca, ne sıklıkla ve hangi kıstaslar esas alınarak denetlenecektir?
4. Şirket Web sitesinde "Hizmetlerimiz" başlığı aranda sıralanan bütün maddeler "Hizmet verilen Ülke" kavramı esas alınarak tanımlanmış olup, "Hizmet verilen Devlet" ifadesinin kullanımından özellikle kaçınıldığı görülmektedir. Uluslararası hukuka göre Devlet: daimi bir nüfusu, belirli bir ülkesi, bir hükümeti ve diğer devletlerle ilişkilere girme ehliyeti (bağımsızlığı) olan bir milletlerarası hukuk tüzel kişisidir. Ülke ise: bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların tümüyle ilgili bir tanımlama olup uluslararası bir tüzel kişilik ifade etmemektedir. Bu durumda yukarıdaki görev tanımına göre, SADAT isimli şirket bir komşu devletin ülkesinde, o devletin hükümetine karşı olan Hizmet Talep Edici Tarafın savunma danışmanlığı isteğine olumlu bakar ve bu konuda bir faaliyete girerse bu faaliyet gerek uluslararası hukuk, gerek iç mevzuatımız bakımından nasıl değerlendirilecektir? Keza, Türkiye'nin SADAT'ın, sorumlu yasal devletin arzusu ve izni hilafına topraklarında faaliyet gösterdiği "ülkenin" devletine karşı pozisyonu ne olacaktır?

5. İç mevzuatımız meyanında, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı kanununun 29. maddesi "Aşağıda belirtilen eylemlerde bulundukları resmi makamlarca tespit edilen kişilerin Türk vatandaşlığı Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu karar ile kaybettirilebilir" denilerek, vatandaşlığın kaybedilmesi koşullarım bu kanun bağlamında: "Yabancı bir devletin, Türkiye'nin menfaatlerine uymayan herhangi bir hizmetinde bulunup da bu görevi bırakmaları kendilerine yurt dışında dış temsilcilikler, yurt içinde ise mülki idare amirleri tarafından bildirilmesine rağmen, üç aydan az olmamak üzere verilecek uygun bir süre içerisinde kendi istekleri ile bu görevi bırakmayanlar; Türkiye ile savaş halinde bulunan bir devletin her türlü hizmetinde Bakanlar Kurulunun izni olmaksızın kendi istekleriyle çalışmaya devam edenler; İzin olmaksızın yabancı bir devlet hizmetinde gönüllü olarak askerlik yapanlar." şeklinde sıralamıştır. Ayrıca, yine Türk Ceza Kanunun 306. Maddesinde: "Türkiye Devletini savaş tehlikesi ile karşı karşıya bırakacak şekilde, yetkisiz olarak, yabancı bir devlete karşı asker toplayan veya diğer hasmane hareketler bulunan kimseye beş yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir; fiil sadece yabancı devletle siyasal ilişkileri bozacak veya Türk vatandaşlarımız misilleme tehlikesiyle karşı karşıya bırakacak nitelikte ise faile iki yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir" hükmü yer almaktadır. SADAT'ın web sitesinde ilan edilen faaliyetleri gerek bu maddeler, gerek yabancı ülkelerde gönüllü silahlı hizmette bulunan Türk vatandaşlarına ilişkin diğer mevzuatımızla nasıl bağdaştırılmaktadır? Ayrıca savaş hukukunda bu tür şirketlerle ilgili düzenlemeler mevcut mudur?

6. SADAT'ın açıklanmış faaliyet alanları Birleşmiş Milletler Şartı ile BM Paralı Askerlerle Mücadele Konvansiyonu başta olmak üzere bu konudaki uluslararası mevzuat açısından nasıl değerlendirilmektedir? Birleşmiş Milletler Şarü'mn 2. maddesinin 4. fıkrasına yorum getiren 1970 tarihli Milletlerarası Hukuk İlkeleri Hakkında Bildiri "Her Devletin, diğer bir Devletin ülkesine akin düzenlemek üzere, düzenli kuvvetler veya paralı askerler de dahil silahlı çeteler örgütlemekten veya bu tür kuvvet ya da çete örgütlenmesini teşvik etmekten kaçınma; ve başka bir Devletteki bir iç savaşı veya terörist hareketi örgütlemekten, tahrik etmekten, onlara yardım etmekten veya bu hareketlere katılmaktan ya da kendi ülkesinde böylesi hareketlerin yapılmasına yönelik organize faaliyetlere göz yummaktan kaçınma görevi vardır" denilmektedir. SADAT'ın açıklanmış faaliyetleri karşısında Hükümetin tutumu bu metinlerle uyum hâlinde midir?

7. Yabancı ülkeler Türkiye'den Nizami, Gayri Nizami ve Özel Harekat Topçu ve Havan İleri Gözetleyiciliği, Tank ve Zırhlı Araç Avcılığı eğitimi gibi askeri ihtisas konularında eğitim talep ettiklerinde bu talebin doğal akışı, ilgili devlet kurumlarının görüşleri alınmak suretiyle istenen eğitimi Türk Silahlı Kuvvetleri'nin vermesi şeklinde gerçekleşmektedir. SADAT Yönetim Kurulu Başkan web sitelerinde bu hususla ilgili olarak "TSK 22 dost Türk ve Müslüman ülkeye, eğitim, danışmanlık ve donatım konusunda hizmet vermektedir. Ama 60 İslam ülkesinin savunma alanındaki ihtiyaçlarına cevap vermesi mümkün olamamaktadır. SADAT TSK'nın yetişemediği ülke ve askeri sahalardaki boşluğu doldurmak üzere kurulmuş bir yasal şirkettir" şeklinde çok iddialı bir ifade yer almaktadır. Zorunlu askerlik sistemine sahip olan ve 700.000 personeli ile dünya sıralamasında 6. sırada yer alan, arkasında devlet gücü ile sınırsız eğitim olanakları ve her rütbeli sınıftan mükemmel yetişmiş bir personel havuzu bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin cevap veremediği ihtiyaca cevap vereceğini iddia eden SADAT, önümüzdeki dönemde ne kadar büyümeyi ve yayılmayı hedeflemektedir?

8. Öte yandan Hükümet, SADAT ve/veya ileride kurulabilecek benzeri şirketlerin aynı askeri eğitim ve danışmanlığı yurt içinde, Türk vatandaşlarına vermek istemeleri hâlinde şimdi SADAT'a gösterdiği kolaylıkları onlara da gösterecek midir?

2352

9. SADAT şirketini, başta Türkiye'ye komşu ülkeler olmak üzere dünyadaki diğer İslam ülkelerinde ve ağırlıklı Müslüman nüfusa sahip memleketlerde, Türk Silahlı Kuvvetleri vasıtasıyla sürdürmeyeceği bazı özel faaliyetleri yürütmek için bizzat Hükümet mi ön ayak olmuştur?